Ն. 4775 — 1881 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 26 ԲԱԶԱՐ ԻՐԹԷՍԻ — 22 ԻՆՃԻ ՍԷՆԷ — ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՆՈՅԵՄԲԵՐ 7 ԲԱԶԱՐ ԻՐԹԷՍԻ — Ն. 4775

ԳԻՆԸ ԹԵՐԹԻ

Իսթանպոլ իչին սէնէլիկ մէճիտ 10
Ալթը այ՝ " 5
Իւչ " " 3

Թաշրալար իչին մէճիտիյէ 10
Ալթը այ՝ " 5
Բոսթա խէրիթի պիզէ այիտ տիր։

ԻԼԱՆԼԱՐ

Գիրինճի տէֆա իչին օրթըրը 3 ղ.
Թքինճի " " " 2 ղ.
Իւչինճի " " " 1 ղ.

30 ՓԱՐԱ.

Անկղտանի Էֆֆեար

ՄԻԻՆՕՏԻ ԷՐՃԻԵՍ

ՀԱՅ ԹՎՇՐԻՆԻ ԷՎՎԷԼ ՀԱ — ՀԻԼԷԱԿԱՆ ԹՎԱԿԱՆԻ ԶԻԼՀԻՃՃԷ ԻՆ

Իլան սրբասրնա գօնուլմուշան իլանաթ ու իխթարաթըն օրթըրը 5 ղշ.
Մէքթուպլար Կ. Ե. Փանոսեան խմբինէ եազիլըր
Իսթանպոլտա, Դալաբաշա Բէնէ-չէնպիհ-պազարընտա Իրթի խանընտա Ն. 41։

30 ՓԱՐԱ.

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Բարիս, 5 Նոյ.

Ճեզայիր վալիսի Մ. Ալպէրթ Կրէվի խմբիֆասընը վիրմիշ տիր։

Մէճլիսի մէպուսանտա իրատ օլունան պիր սիւալ ճէվապէն, ըէյիսը վիւքէլա Մ. Ժիւլ Ֆէրրի, Ֆրանսանընն, Թունուս հագդընտաքի բօլիթիգասընը իսթեզամ իլէ, պու մէսէլէքն իթթիխազէնէ աէպէպ տախի Ճեզայիր հուտուտունուն մուհաֆազասը մատտէսի օլուղունու պէհան իլլէմիշ տիր։

Պէրլին, 5 Նոյ.

Ալմանեանընն Ըէյսթախ մէճլիսի ումումի, շէհրը հալը Ֆրէնկինին օն եէտինճի կիւնիւնտէ իթթիմա իլլէեէճէք տիր։

Բարիս, 5 Նոյ.

Ֆրանսա մէպուսան մէճլիսի, էքսէր ազասընընն ինթիխապաթընը Թաստիգ իթտիքտէն սոնրա, պու կիւն տախի հէյեէթ ըիեասէթինի գաթիէն Թայեին իթմիշ տիր, Մ. Հանրի Պրիսոն, մէճլիսի մէպուսան բրասէթինէ ինթիխապ օլունմուշ տուր։

Մ. Կամպէթթա մէճմուրիեէթ նամ զէտլիկինի գապուլ իթմէմիշ տիր։

Սէն Բէթէրսպուրկ, 6 Նոյ.

Կէզմէքտէ օլան Թէվաթուրա նէզարէն, հինի իգթիզատէ, սըհհէթի միւսասատ իթմէմէսինէ մէպնի, խարիճիեէ նազըրը վէքիլի պուլունան զաթըն խսթիֆասըյլա, ժէնէրալ Ինեաթիէֆ խարիճիեէ նազըրը, վէ գօնթ Շուվալօֆ տախի տախիլիեէ նազըրը նասպ ու Թայեին օլունաճաղլար տըր։

(Լէվանտ Հէրալտա մախսուս թէլէֆոնլար)

Լօնտրա, 5 Նոյ.

Իրլանտատա միւհէյտատէն Թէշքիլ օլունան մահքէմէտէ, մէսալիհին Թէքէսսիրի մուհիպը միւշքիլաթ օլույօր։

Աֆղանիսթան էմիրի ասքէրինէն պիր գաչ պին սիվարի, հոկտեմբերին պէշինտէ, Հէրաթը զապթ իթմիշլէր տիր։

Էյուպ խանըն հոկտեմբերին օնունտա Շիրազը շըմալ Թարաֆընտա վէ Ֆարստա վագը Ղաշքան գասապասը հիվաբընտա կէօրիւնտիւկիւ մէրվի տիր։ Գասապայի մէզքիւրէ գատիմ Բէրսէքոլիս խարաղալէրի վէ Տարանրն մէզարի հիվարընտա վագի տիր։

Վիէննա, 5 Նոյ.

Տալմաչիատա Տինարիք Ալբ տաղլարը էթէկինտէ վագը Գանիմ շէհրի, Բէրկէ նէհրինին Թուղեանընտան Սէյլապէզտէ օլմուշ տուր։ Շէհրը մէզքի ը խանէլէրինէ սու տոլուպ, մահսուլաթըն էքսէրի տախի խարապ օլմուշ վէ բօսթալար Թաթիլ իտիլմիշ տիր։ Սուլար հալէա ֆիյզան իթտիկինտէն, էհալի խվէֆ վէ խաշէթէ միւպթէլա օլմուշ տուր։

Պէրլին, 5 Նոյ.

Բրէնս Պիզմարգ, Ալմանեատա Թէրագզբէրվէր նամ ֆըրգանըն, իմբէրաթօրա վէ հիւքիւքիւմէթ տիւշմէն օլտուղունու պիր մէքթուպտա պէհան իլլէմիշ տիր։

Վիէննա, 5 Նոյ.

Ավսթրիա իմբէրաթօրուն պիր էմրի իլգրէ, Հէրսէք վէ Պօսնա էեալաթլաընտա խըտմէթի ասքէրիեէ, մէճպուրի օլաճագ տըր։

Լօնտրա, 4 Նոյ.

Իրլանտա զիրաք իթթիհատը Թէպտիլի հարէքէթ իտիպ, զիրաք գանունը մուճիպինէ, միւհէյտատէն Թէշքիլ օլունան մահքէմէտէ տավինին քէսրէթինէ մէպնի, միւսալէհա ումումէն սէքթէ վիրմէք իլգրէ, միւսթէհիրլէրէ մահքէմէյի մէզքիւրեեէ միւրաճաաթ իլլէմէլէրինի Թավսիեէ իտիեօր. եանի մահքէմէեէ միւրաճաաթ իտէնլէրին Թէքսիր իլէ իշ կէօրիւմէսինի մուհալ տէրէճէսինէ իյսալ էյլէմէք իսթիեօր։

Ինկիլթէրրա վէ Ֆրանսա պէյնինտէ մուահէտէի Թիճարէթ միւզաքէրաթը Թաթիլ օլունուպ, Ինկիլիզ գօմիսէրլէրի Թալիմաթը ճէտիտ ալմագ իլգրէ, Լօնտրաեա ազիմէթ իթմիշլէր տիր։

ՄԻԻԹԷՆԷՎԻՅԷ

Ամերիկէ նէզարէթի ճէլիլէսի վարիտաթ վէ մէսարիֆաթը մուհասէպէսինէ պագբլուճաղը վէ հէյեէթի մուհասէպէ վէ վէզնէ էրբաընընտան պաղը զէվաթէ, իշտէն էլ չէքտիրիլէճէկի իշիտիլմիշ տիր։

Մէքկէտէն Ամէն Թարիգի իլէ վիրուա իտէն խապէրլէր, Թշրինէ սանինին երկիրմի տօղուզունճու կիւնիւնէ գատար օլուպ, գօլերայէ եէվմի օն պէշ քիշի Թուճուլմագտա օլաուղունու միշար տըր։

Ֆագաթ, պու Թէզաեիտ իւղէրինէ, ասլա էնտիշէեէ մահէլլ եօգ տըր, զիրա շիմտիի հալտէ, Հաճաճ զուէլիպիհանճն մրգատրը եիւզ պինէ պալիղ օլուեօր։

Եունան սէֆարէթխանէսի 1 Թշշրինի սանի Թարիխի իլէ, եէնի շէհիր Թէլէկրաֆխանէսինին նագլի հագդընտա պիր միւզաքքէրէ իրսալ իլլէմիշ տիրլի։

Թէլէկրաֆլարը Թէսլիմ իլէ, բօսթա խըտմէթի իչին, մուվագգաթէն պիր խանէ իսթիճար իթմէլէրինէ տայիր օրատաբի Օսմանլը մէճմուրլարընա էմր վէրիլմիշ օլաուղու Պալը Ալիսէն շիֆահէն պէհան օլունմուշ տուր։

Պէրլինտէն Բամաեա չէքիլէն պիր Թէլէկրաֆա նէզարէն, Ալմանիա հիւքիւմէթի Թարաֆընտան, Իթալիա հիւքիւմէթինէ, գրալ հազրէթլէրինին Վիէննաեա վուղուլան սէյեահաթընտան տօլաեը, իղհարը մէմնունիյէթ իտիլմիշ, վէ Իթալիա իլէ Ավսթրիա պէյնինտէ զուհուրա կէլէն տօսթլուգա, Ալմանիանընն հիւսնի նազարլա պաղմագտա, վէ քէնտուսիյլէ օլմագտա տըր մագամընտա Թուճմասը պիլտիրիլմիշ տիր։

Թէլէկրաֆ նամ զաղէթատա օգունտուղունա կէօրէ, Տէրիսատէթ Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Թիսօ իշին, Բարիսատ Բասմի սէմթինտէ պիր ուֆագ գօնագ հազրըլանմագտա իմիշ. վէ պունտան տա անլաշըլմագտա տըր քի, միւշարիլէյհին Ֆրանսա խարիճիեէ նազըրը օլաճաղը հավատիսի Թագվիյէթ պուլմագտա տըր։

Գարա տէնիզտէ ֆէնա ֆուրթունալար վուղու պուլուղու իսապէր ալընմըշ տըր։

Պու կիւնլէրտէ Զաթալճաեա վէ Արէմ տաղընա գար եաղտըղը հավատիստէն տիր։

Այիսա-Նիգօլաս իսմինտէ օլուպ, 31 պին օգգա ֆատընլեա, 140 քիլէ միսիր, վէ 79 քիլէ արբա եիւքիւ պուլունան պիր կէմի, Գարատենիզ պօղազընտա վտֆը Գարա պուրունատա, ճիւմատա իրթէսի կիւնիւ ղարդ օլմուշ իսէ տէ, հէլէ Թայիֆէսի գուրթուլմուշ տուր։

Պու քէրրէ ալտըղըմըզ մալիւմաթը սահիհէեէ նազարէն, Բարիսատ պուլունան միւսիւ Զարիֆիեէ նիւզուլ իսապէթ իտէրէք, սոլ գօլ իլէ տեաղը քեամիկէն հարաքէթտէն սագբթ օլուպ, քէնտիսի փէք ֆէնա միւսթարըպ պիր հալտէ օլտուղու անլաշըլմըշ տըր, վէ պունուն իւզէրինէ, Տէրիսա տաթթ Ռումքիլիսէլէրինին հէր պիրինտէ, միւմայիլէյհին աֆիեէթի իչին բէք չօգ տուա օլունմուշ տուր։

Միւմայիլէյհ սէրվէթի գատար, միլէթ Թէֆրիդ իթմէքտէրին, ֆըգարաբէրլէր պիր զաթ օրուպ, շիմիեէ գատար մէմլէքէթիմիզատէ բէք չօգ խայրա մուվաֆֆագ օլմուշ, վէ ճիւմէ էհալինին ճէլպի գրլուպ իլէ հիւսնի նամ գազանմըշ օլտուղունան, շու մարտաղ վէ ֆէլաքէթի տախի մահզունիյէթ, վէ մաքզալիքէ եագընտա, Իգթիսատը ազիֆեէթ իթմէսի, թէմէննիեաթը չաքիր էֆիտէի մուխալիսէթ տիր։

Ավսթրիա Լոյտ գումբանեասը վաբօրլարընտան Տանայի նամ վապօր իլէ, Ֆիլիպ, Նէմցէ ժէնէրալ գօնսօլօսու միւսիւ Ճանեաս, տիւն Վարնատան տէրը Ալիեէ մուվասլէթ իթմիշ տիր։

Թօրխանէ էհալիսի, Պէյօղլունտան ինմէքտէ օլան սու եուվալարընը պօղազլուղու իլէ, սուեուն նէտրէթինատէն պահս իտէրէք, շէհիր էմանէթի ճէլիլէսինէ պիր արզուհալ թագտիմ իթմիշլէր տիր։

Բօլիթիգա միւթթէհիմլէրինատէն օլուպ, պունտան պէշ սէնէ էվվէլի, Ճեզայիրատէն Ֆրանսատէ սաիէլլօ իթմէք իւզրէ կիթմիշ, վէ Ֆրանսատա քիւրէք ճէզասը իլէ մահքիւմ խարիմիշ, վէ խըտմէթը շագատա միսթախատմ իլէն, պիր Թագրիպ Ինկիլթէրատէ սավուշմուշ օլան իքի արապա, Ինկիլթէրրատա, նէրէեէ կիտէճէքլէրի սիւալ օլունտուգտա, քէնտիլէրինին Միւսիման օլաուգլարընտան նաշի, տէրպաբը խիսգէթ գարարա ազիմ օլաճաղլարընը սէօյլէմիշլէր օլմագին, Ինկիլթէրրա տէվլէթի մէրգուճլարը պու քէրրէ Տէրիսատէթ կէօնտէրմիշ, վէ Շամբ շէրիֆէ ազիմէթ իլլէմէք նիյէթէի տէրմիեան իլլէմէլէրի իլէ, Պապը Զաղթիեէտէ միսաֆիր իտիլմիշ օլտուղու իշլտիրմիշ տիր։

Ճիւմատա իրթէսի կիւնիւ, Պապը ֆէթվաբէնտէի միւթէգաիտլէրին. տէն Գարամանը զատէ Մուսթաֆա Ճավիտ էֆէնտինին էնտիւնէ իքի մէճհուլ շախս չէգէպ, ճէպրէն պիր ատէտ սաաթընը, վէ եիւզ բարաոը իլէ արզաբնատաքի պասմա խըրգաոընը ախզ ու զասպ իլէ ֆիրար իթմիշլէր, վէ մուախխարէն շիպահէ իւզրէրինէ տէրտէսթ օլունան սապգալը մէշհուր Բիճ Ալի, միւմայիլէյհէ իրաէ օլունտուգտա, էօնիւնէ չէգան զասպարատան պիրիսի օլտուղունու Թէշխիս իլլէմիշ տիր։

Կէչէնլէրատէ նիւզուլ իտէն չիտտէթլի պուրանան, Զէքիմէճէյի քէպիրէ գարիպ պիր մահէլլատէ, Եուման իսմինտէ պիր չիֆթճի, Թարլատա չիֆթ սիւրէր իքէն ռայիգա ինէրէք, էօքիւզէր իլէ պէրապէր միւթէսսիրէն վէֆատ իթմիշ տիր։

Մէքթէպի Սէնատի Թարաֆընտան, մահէլլի միւթէատտիտէեէ, վէ ալէքսանտրա Գուլէգարատա Թընէյլինին բիշկեատրնա, ճէտիտ պարագալար ինշա օլունաճագ իմիշ։

Կէչէն ճիւմատա իրթէսի կիւնիւ, սաաթ 9 գարարլարընտա, Պաեազիտատէ պագբրճըլարընը էօնիւնտէ, Ամատեալը հաճը Մէհէմմէտ իսմինտէ պիր շախս տիւշիւպ, աղզընտան պուրնունատան գան կէլէրէք ֆիւճճէթէն վէֆաթ իլլէտիկի խապէր ալընմըշ տըր։

—

Մուգատատէմա Տէրիսատէթէ կէլմիշ օրան, Վարնա Եունան ժէնէրալ գօնսօլօսու Մ. Եուվանիտիս, ճիւմատա իրթէսի կիւնիւ մահէլլի մէգքիւրէ ավտէթ իթմիշ տիր։

Գասթամոնի, վէ Թրապիզոն իլէ Սըվաս վէ Մուսուլ վէ Սէլանիք իլէ, Տիեարպէքիր վիլաեէթլէրինատէն պագբընը աշբգ, վէ պաղբսընն վալիլէրի տէրատէսթի Թէպալլ օլտուղունատան, պու կիւնլէրատէ վիլաեաեաթը մէգքիւրէճէ պաղը թէվճիհ հապ վուգուի մուգարրէր իտուկի ճիւմէեի մէսմուաթատան տըր։

—

Լէվանթ Հէրալտըն իֆատէսինէ կէօրէ, մալիեէ նէզարէթի ճէլիլէսի, Պանգը Օսմանիատէն ալթը միլեօն իքի եիւզ էլլի պին ֆրանգ պիր իսթիգրազ ատա իթմիշ տիր, իսթիգրազը մէգքիւրուն եիւզ պին լիրասը նագատէն ախզ օլունարագ, պագիեէսի տախի վատէսի հուլուլ իտէն հէվալաթ իլէ թէսվիեէ օլունմուշ, վէ ֆայիզի եիւզատ օն օլմագ իւզրէ երկիրմիշէր պին լիրա թագսիթի շէհրի իլէ խաղինէեի ճէլիլեեէ իթա օլունաճագ տըր։

Պիրինճի թագսիտի օրան 20,000 լիրա կէչէն չարշէնպիհ կիւնիւ խաղինէյի ճէլիլեեէ վիրիլմիշ տիր։

Իսթիդրազը մէգքիւր 1882 վէ 1883 սէնէլէրի աշար հասըլաթը իւզէրինէ հէվալաթ իլէ թէէմին օլունմուշ տուր։

Իշպու թէէմինաթ քիֆաեէթ իթմէտիկի հալտէ, Տէրիսատէթ կէօմրիւք հասըլաթընը պիր դէսմը, իսթիդրազը մէգքիւրուն թէսվիեէսինէ գարշըլըգ իթթիխազ օլունաճագ տըր։

—

Համիլ օլտուղու տինամիթ պարութունու, Շիրաեէ իխրաճ իլլէտիկինի պէհան իտէն վէ մուախխարէն Գալէյի Սուլթանիէտէ թէվդիք օլունան վէ Վօլքան նամ Ալման վաբօրու մատտէսի իւզէրինէ, Ալմանիա սէֆարէթի իլէ մուխապէրէ իտիլմիշքանէն սոնրա, վաբօրը մէգքիւր Տէրսատէթ լիմանընա գատար կէլմիշ վէ իչինատէ տինամիթ մախսուս օլարագ եիւզ եիկիրմի պին զարսօլ պուլունմուշ տըր, պինանէն ալէյհ, հիւքիւմէթի Սէնիյէ, վաբօրըն հումուլէսինի լի էճլ իլ մուայեէնէթ քեամիլէն իխրաճ իտիլմէսինի թալեպ իթմէքտէ պուլունմուշ տըր։

Քէզալիք հումուլէսինի պաշգա եէրատէ իխրաճ իթմէք իչին Տէրսատէթտէն միւրուր իտէն տիկէր պիր իթալեա սէֆինէսինին մուայեէնէսի, հիւքիւմէթի Սէնիեէ Թարաֆընտան իճրա օլունմագտա տըր։ Հասըլը, Տէրսատէթէ կէլէն վէ թահմիթ շիւպհէտէ պուլունան սէֆայինին մուայեէնէսինէ տայիր, էվվիրը շէտիտէ պոյուրուլմուշ տըր։

—

Էմթասը էճնէպիյէնին իտիսաթ ըէսմինին, եիւզտէ սէքիզտէն օնա իպաղը հագգընտա պիր Թասավվուր մէվճուտ օլուպ, պու պապտէ ըիւսումաթ միւշավիրի սատատէթլու Պէրթրամ էֆէնտի մարիֆէթիլլէ պիր լայիհա թանզիմ օլունմագտա իմիշ։

—

Բուսիա զաղէթալարը, տէվլէթի Ալիեէնին, իսթէնիլէն իւչ եիւզ միլեօն բուպլիեէ մուդաֆիլ, Բուսիա տէվլէթինէ թէրքի ալտաղլի իթմէսի վէ պու եօլատա պիր սուրէթի թէսվիեէյի մախսուսէեէ Պէրլին մուահէտէսինին մանի օլտուղունու ունուտուրաղ, իսթիաբ խախեսալար։

—

Սապէգալը թագբմինատան, Գասբմ բաշալը ալի, վէ մէշհուր եանաբմ չավուշ, վէ Ղալաթատա սաքին Ահմէտ, մահը հալը բումինին երկիրմի պէշինճի բաղալը կիւնիւ, Վէֆատտա պէքճի գուլիպէսինի գուրճալամագտա իլքէն, նիզամիեէ գարաղօլխանէսի թարաֆընտան պիլ միւշահէտէ տէրատէսթ օլունմուշլար տըր։

—

Ճիւմատա իրթէսի կիւնիւ, խաֆիեէ մէմուրլարը թարաֆընտան պիր գաչ գասա խըրսըզը տատա ալէթլարը իլէ պէրապէր տէրատէսթ օլունտուգլարը խապէր ալընմըշ տըր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Ումուրը Նաֆիա գօմիսիօնու ազալըղը Գասթամոնի վիլաեէթի վալիսի սապէգ Ղալիպ բաշա հազրէթլէրինէ։

Իբէք սանճաղը միւթէսարրըֆը Կուսինալը Ալի բաշա հազրէթլէրինէ Ռումէլի պէյլէրպէյլիկի բաեէսի թէվճիհիլէ իքինճի ըիւթպէտէն նիշանի ալիի Օսմանի։

Փիրզիրին սանճաղը միւթէսարրըֆը Գալգանտէլէնլի Հասան բաշա հազրէթլէրինէ Ռումէլի պէյլէրպէյլիկի բաեէսի թէվճիհ իլէ իքինճի ըիւթպէտէն նիշանի ալիի Օսմանի։

Պէյլիկճի տիվանը հիւմաեուն մուավինլիկի Գարասի միւթէսարրըֆը սապէգ Բայիֆ էֆէնտի հազրէթլէրինէ թէվճիհ իլէ իչինճի ըիւթպէտէն պիր գըթա մէճիտի նիշանի զիյշանը։

Այտըն վիլաեէթի տէֆթէրտարը Զիւհտի պէյ էֆէնտիեէ ըիւթպէի եվվէլի սընըֆը սանիսի։

Վարիտաթը ումումիեէ մուհասէպէսի քէթէպէսինատէն Միհրաթ պէյ ըիւթպէի սալիսի։

Մալիեէ նազըրը Միւնիր պէյ էֆէնտի հազրէթլէրինէ իքինճի ըիւթպէտէն նիշանի ալիի Օսմանի։

Շուրաեի տէվլէթ սալի քիրամընտա Ահմէտ Բէֆիք պէյ էֆէնտի հազրէթլէրինէ պիրինճի ըիւթպէտէն Մէճիտի։

Մէքթուպլի ճէնապ վէքեալէթբէնահի Վասֆի էֆէնտի հազրէթլէրինէ իքինճի ըիւթպէտէն նիշանի ալիի Օսմանի։

Զապթիեէ նազըրը Ֆէրիդ Հաֆըզ բաշա հազրէթլէրինէ իքինճի ըիւթպէտէն Մէճիտի։

Մաեէթի սենիեէի հազրէթի Շէհինշահիտէ միւսթախտէմ Տաղիստան սիւարի պէօլիւկինին միլաղիմի էվվէլի Աբմ էֆէնտիեէ տէօրտինճի Մէճիտի իհսան պույրուլմուշ տըր։

ԻԽԹԱՐ

Էսրարը Փարիստէն, Գալբագճըլար պաշը խարիճինտէ, էտիրնէլի Գէորգ աղանըն թիւթիւնճիու տիւքեանընտա տախի սաթըլմագտա տըր։

ԻԲՐԱՄԻՅԵԼ
1881· Հոկտ. 26, բաղար Իրթէսի
Ն՝ 4775

Փարիսաէ վէֆաթ իտէն Բուսիա դօնթլարընտան դօնթ Պրանի.քի, պա վասիյէթ, քէնտի սէրվէթինին դբրդատա պիրինի, Փարիս ֆուդա.բարարընա թէր.ք իյլէմիշ տիր, միւ.թէվէֆանքն սէրվէթի, սէ.քիղ միլեսն ֆրանգա պալիղ օլտուղունտան, ֆուդարանքն սէհմինէ 200 պլին ֆրանգ իտապէթ իթմէ.քտէ ի.միշ։ Զաթէն միւթէվէֆա զաթ, 1871 սէնէսինտէ, մուհարէպէտէ մէճ.բուհ միւշէնլէր իչին տախի 500 պլին ֆրանգ իհտա իթմիշտիր։

Էկէր հեր սահիպ սերվէթ շուեօլտա ֆաղիրլէթ իճրասընա հիմմէթ իտէճէ.ք օլա, միւնեհատա սէֆալէթին բէ.ք չօղ ազալաճաղընտա չիբհէ եօղ տուր. լա.քին, հա.յէ՛ֆ քի, ալէսսէվլիյէ զէնկինլէր մէրհամէթսիզ օլուրլար։

—

Ֆրանսըզ հիւքիւմէթինին, Տօն Բարլօս, Ֆրանսատան թարտուրթէպիա իյլէմիկի պունտան էվվէլ զաղէթալարտա եապըլմըշ իսի։ Միամանլէյհ պու տէֆա Մէ.քսիքատա պուլունան իլքի նուֆուզու զաթլարա բիճա իթմիշ քի մէմանլի.քի մէդքիւրէնին բայրաթանթը պուլունան Մէ.քսիքօ չէհրինտէ ֆամիլեասը.յլա պէրապէր իդամէթ իչին մահէլլի մէզքիւր հիւ.քիւմէթինտէն բուխատթ ալընըպտր։ Պունա ճէվապէն, զէվաթը մէրգու�մէ պա թէ.լէկրաֆ իշար իթմիշէր քի, հիւ.քիւմէթ Մէ.քսիքա կիսի սերպէսթ պիր մէմլէ.քէթտէ իդամէթ իչին քիմնէեէ մանի օլմազ, էլվերիր քի ճիւմհուրիյէթինին ըսհաթընա խալէլ վէ ֆէսատա վիրմէսինդէր։

Զանն օլունտուղունա նէզարէն, Տօն Բարլօս, բրէնսէս Մարկըրիթ վէ քէնտի չօճուդարը.յլա Մէ.քսիքատա կիսէճէ.քլէր։ Ֆագաթ շուբասը պիլինմէէօր քի մէրգուս Սբանհօլ (Տօն Բարլօս) նէ վէճհ իլէ միլլէթին բահաթընա խալէլ ու ֆէսատա իյրատ իտէճէ.ք տիր։

—

Բուսիատա եաբըլան պիր սիմ.թիսիմ.քէ նէզարէն, մէ.յխանէսի տզ օլան դուրա վէ դատապաթտա վէ ֆիյաթի չօղ, պիլա.քա մէ.յխանէ.լէրին քէսրէթ իւզէրէ պուլունտուղու մահալլաթտա իսէ վէֆիյաթ ո նիսպէթտէ տզ օլտուղու մանէթթէ.աճճիւպ կէօրիւլմիւշ տիր։

—

Մ. Էիւքս նամ թապիպ իլէ, Մ. Ֆիրն նամ էճզաճը էթտէն էօյլէ պիր ալէտ խիւլասէ եաբմըշտր քի, հէմ էթտէն ուճուզ, հէմտէ էթտէն ալթը տէֆա դուվվէթլի պուլունմագտա իմիշ։

Մէզքիւր խիւլասէ, թօզ հալինտէ պուլունուպ, 50 կրամ (թագրիպա 15 տիրհէմ) գայնար սու իչէրիսինտէ դարբշարբպ է.քլօլունտուգտա, էն ալէտ էթ սույունտան դուվվէթլի վէ լէզիզ պուլունմադտա իմիշ։

Էկէր չու իճատ տէրէճէյի սիպութա վասլ օլուրսա, ասաքիր իչին էն կիւզէլ վէ նատիր իւլ էմմալ պիր ղըտա օլաճաղը պէտիհի տիր։

—

Ֆրանսա ճիւմհուրիյէթի ըէյիսինին գբղը Մատամաղէլ Կրէվի 33 եաշընտա օլտուղու հալտէ պա տէ.ֆա թէէհիւլ իթմիշ տիր։

ՃԱՐՕՆՏԱ ԹԷԱԹՐՕԼԱՐ

Մէմալի.քի Լենէպիյէտ, թէաթրօնան կիւնտէն կիւնէ քէսպ իյլէտիկի էհէմմիյէթի բէ.ք իյի անլամմագտա, վէ պիզիմ ատէթա վահշի հալինտէ զանն իթտիկիմիզ Ճարօնլուլարը, պիղտէն նէ դատար իլէրի կիթմիշ օլտուղլարընը կէօս.թէրմէ.քտէ օլան շու տիմիտ.քի պէնտի, եէնի նէչր օլունմուշ օլան Ֆրանսըզճա պիր մէճմուատան պիթթէրճէմէ, օղուլանլարըմըզընի տիդդաթընա հէվալէ իտէրիզ։

«Ճարօնլուլար, Շարպէն Ֆրանսըզլարը թէմմիսէ օլունմուշ իսէլէրտէ, Ասիանքն օ պիր ուճունտա պուլունան պու դարընտաշլարըմըզ, է.յլէնճէլէրտէն, պիղտէն, (եանի Ֆրանսըզլարատան) զիհատէ խօշլանմագտա տըրլար։

«Ֆրանսատա պիր թէաթրօնուն եալընըզ քէնտի հասըլթը իլէ իտարէ իտէպիլմէսի բէ.ք միշ.քիլ օլուպ (*), Բարիստէ վէ տայիր շէհիրլէրտէ պէլէտիսէ սանաըզլարը վէ տէվլէթ, իտարէ իտէմէմէ.քտէն, դարուլարընը գարանմամալարընը թէէմին իթմէք իւզէրէ, թէաթրօլարա բարաճա մուամէնէթ իթմէկէ մէճպուր օլմագտա տըրլար։

«Ասիանքն պիր քէօշէսինտէ պուլունան պու ատալարտա իսէ, թէաճճիւպ վէ թէհայիւր օլունտաճագ հալ, իչինտէ հիչ տէյիլ իսէ պիր թանէ քէմալի ինթիզամ իլէ տէվամ իտէն թէաթրօսու օլմատան ուֆագ պիր քէօյ պիլէ կէօրիւլմէ.քտէ տէ.յիլ տիր։ Մէսէլա, եալընըզ Ճարօնան բայրաթանթը օլան եէտտօ շէհրինտէ, պիր գաչ նէվ օլտուղլարը հալտէ, օթուզ թանէ թէաթրօ վար տըր։

«Եէտտօտա 1,500,000 էհալի պուլունմագտա տըր, տիմէ.ք օլուէօր.քի, պու շէհրտէ, էհալիսինին սաեըսը, Բարիսին ճէօմատթընա պադարագ աղ օլտուղու հալտէ, հէման Բարիս դատար, վէ պէլքի օնտան զիհատէ թէաթրօլար մէվճուատտուր։

«Ֆրանսա իլէ էբ.յինճէ պիյիս.ք մինիստէրթը թիւճճարլիյէսի օլան Օատդա շէհրինտէ տախի, հէման այնի մէզքուտատա թէաթրօլար պուլունմագտա օլատուղու կիպի, եալընըզ շէհրի մէզքիւրունա պաշըճա սօգաղընտա պէշ թանէ պիւեիւ.ք, վէ Էվրօբա, խուսուսիլէ իթալիա, թէաթրօլարընը պիշիմինտէ եաբըրբիշ թէաթրօլար կէօրիւլմէ.քտէ տիր։

«Ճարօն թէաթրօլարընտա լուպիեաթլար բէ.ք ուզուն վէ ատէտա.մի օլուպ, հէր թէաթրօնուն իչինտէ պիր տէ լօգանթա պուլունմագտա, վէ լօճա մուշթերիլէրի նէմէ.քլէրի օրատա կէթիրտէպիմէ.քտէ օլատուղլարը կիպի, տիկէր մուշթերիլէր տէ բէլքէ նինին դարալը դարաղը թէֆէրրիճճ վազիֆէլարընտա, կիտիպ օրատա թատամ իտէպիմէ.քտէ տիրլէր։

«Լօճալարընը իլ.ք սրբալարընտա, զատէթթի մուզ.յէնէ վէ գիդ.յմէթ դումաշլար կիեինմիշ դատընար օ.թուրմուշ օլատուղլարընտան թօհաֆ պիր մէնզարէ թատիմ իթմէ.քտէ տիրլէր։ Հէրբիր ճէօմատթընա պուլունան պու դարընտաշլարընը գարանմամալարընը թէֆէրրիճճ վազիֆէլարընտա, կիտիպ օրատա թատամ իտէպիմէ.քտէ տիրլէր։

«Ճարօն թէաթրօլարընտա Թրաճէտիա, դրամէտիա, վէ պալէթլէր տախի իճրա օլունուր իսէ տէ, ճաբանլուլար հէբսինտէն զիհատ բէհրիման կիւլէշէրինտէն հազզ իտէրլէր։

«Բարիզտէ տէ օլտուղու կիպի, բէրտէլէր տրատընտա, սահնէճըլար կէլիպ էհալիսէ էնվայի հէմիշէր, շէ.քէրլէմէլէր, չայ, վէ եէլբազէլէր սահնարլար։

«Ճարօնլուլարը թօհաֆ հալէ.բինտէն պիրի տէ, պիր օեունու պէ.յէնմէ տիրլէրի հալտէ, հօշնութ.ուզուգ իշէհար իյլէմէլէրինին թարզը տըր, շէյլէ.քի, Եվրօբալը.լար կիպի ըալըզ չալմագ ատէթլէրինատէն օլմատըպ, հազըրտա պիր օ.եունատան խօշլանմատըզլարը հալտէ, գալգըպ սրբթլարընը շէնատա տէօ.նէրլէր, վէ պունտն իւզէրինէ տէ հէման բէրտէ ինթիրիր։

«Անթը ազթլար վազթինտէ, հուզզար պէ.յինտէ, Էվրօբատա օլտուղու կիպի, այնի դարըշըզըդ հուսուլէ կէլմէ.քտէ օլուպ, հէր քէս խթէաթիկի եէրէ կիտէպիլմէ.քտէ, վէ պազըլարը տախի, զըմ զըմ թօքլանըպ, օեունատա է.յիլիկի վէ ֆէնալըզը իւզէրինէ միճատէլէ իթմէ.քտէ տիրլէր։

Ֆէեէ, Ֆանշէ-Կէրէ վէ Տէ-Զըրէ թատի օլունան օեունդար, եանի իչինտէ, թէաթրօճա իճրասը զատեէթ կիճ, պիրտէն պիրէ եարբլմասը լազըմ կէլէն թէպէտիլտա.լար պուլունան լուպիեաթլար բէ.ք մունթազամ սուբէթտէ պէնզէտիլմէ.քտէ, վէ պունարատա բիր մի.քէմմէլիքէր Էվրօբա թէաթրօլարընտա պիլէ կէօրիւլմէ.քտէ տէ.յիլ տիր։ Ճարօն թէաթրօլարընը եալընըզ պիր դուսուրու օլուպ, օ տա բէզընը ազբըզ տըր։»

Նու ֆէզդրաեը օղուեուպ, թէհայիւր իթմէմէ.ք մի.մրինտիզ օլտուղու կիպի, Էվրօբատան օ պատար ուզագտա պուլունան պիր միլլէթ, կիւնտէն կիւնէ իբ.թիալի թարագզը իթմէկէ չալըշմագտա օլատուղլարը հալտէ, պիզ շուրատա Էվրօբանը պուրնունան այթընտա պուլունատուղումուզ, վէ թէդատիւմ իչին նիչէ սուհուլէթլէրիմիզ տէ օլտուղու հալտէ, Իսթանպուլ կիպի պիրթիւն Մէմալի.քի Օսմանիէնին բայրաթախթը օլան պիր մէմ.լէ.քէթտէ, տէ.յիլ օթուզ, իլլա պիր թանէ պիլէ միլլի թէաթրօմուզ պուլունմատըզը, վէ թէաթրօճա օ գատար ֆէտա.քարլըզըլար իթմիշ օլան Վ.արդովեան էֆէնտիյինին տէ պու կիւն զի.քրի պիլէ էհալիսիզ տեբզպ կէթիրիր պիր հալէ տիւշար օլտուղու, հազըգաթէն չայեանը թէէսիֆ տիր . . .։

Տ. Ֆ.

ԱՆԳԼԻՈՑ ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՆԸ

Անգլիոյ նամակատան ընդհանուր տեսուչը տեղեկագիր մը հրատարակեց անցեալ տարւոյ համար որ վերջացաւ մարտ 31, 1881։ Յիշեալ տարին Անգլիոյ, Սկովտիոյ և Իրլանտայի մէջ այլ և այլ անձանց ղրկուած նամակներուն թիւն էր 1,176,423,600· նամակատան յատուկ թուղթերու վրայ գրուած բաց նամակներուն թիւն էր 122,884,000, պիւ.քերու և ծրարներու թիւն էր 248,881,600, լրագրաց ծրարներու թիւն էր 133,796,100։ Բոլոր նամակատանց թիւն է 14,549։ Այս նամակատանց մէջ պաշտօն վարող անձանց թիւն է իբր 47,000, որոց իբր 2,000ը կանայք են։ Պաշտօնատարաց առաջնութիւնն ընդհանրապէս ազէկ էր։ Նամակատունն իբրեւ պաշտօնատար ընդունուած անձինք ներէն կը պատուաստուին։ Ուստի, մինչ ծաղկի հիւանդութիւնը կը սիրեր Լոնտոն, նամակատան պաշտօնատարներէն և ոչ մին բռնուեցաւ այս սխալէն։ Իբր 5,300,000 նամակ ղրկուեցան եա կեղծանուն նամակատունը, փոխն ի այն նամակներուն հասցէները թերի էին։ Այս նամակաց 475,000ը կամ այնպէս գրուած էին որ կարելի չէր կարդալ հասցէները, և կամ բնաւ գիր չունէին վրան։ Այս նամակներէն մէկուն մէջ կար 100 լիրայի փոխանակագիր, և 27,000 նամակ.ք ամենեւին հասցէ չունէին, և ասոնցմէ 1,340 նամակաց մէջ կային 5,000 լիրա արժող այլ և այլ նիւթեր։ Անգլիոյ մէջ հեռագրական թելերը կը վերբերին կառավարութեան, և հեռագրութեան պաշտօնարանն է ընդվարչութեամբ նամակատան պաշտօնէին։ 29,966,965 հեռագրական լուրեր ղրկուած են յիշեալ տարի։

(84)

ԹՈՒՃՏԱՆ ԳԸՉԼԱՐ

լարագ, —չիւնքի, շիմոր պէն, օլ սիղին պիլտիկինիզ վէ սէվիպ մուհապէթի վերտիկինիզ պիր դըզ ատյ՛լիմ . . . չիւնքի, պու խանէ, օլ սիղին պիլտիկինիզ խանէ օլմաեբզ, իլլա, ճիւնհա վէ ճինայէթ, վէ որ ու հիճապ լէ.քէլէրիյէ լէ.քէլէնմի՛շ պիր խանէ տիր . . .։

—Ալլահ աշզընա օլսուն, Դօրա, եէմի՛ն վիրիրիմ սիղէ, սէվգիլիլիմ Դօրա, դալգինիղի թէսկին իտինիզ, — տէ.յի պաղբրաբ մէրգումնէվճիսան. —Իզհար իթմէ.քտէ օլատուղունուզ պու տօրիսնուզ վէ պու թաշզընըզդ հայի, մուճիպկի խէվֆ ու հիրատմ (դօրդու) օլմագտա տըր . . .։

—Պէնիմ պու հալիմ նէ տօլկունուզ վէ նէտտէ թաշկընըզդատն իլէրու կէլմէ.յիպ, իլլա մէ.յեուսկ.եէթիմտէ՛ն (իւմիա քէսի.քլիկի) իլէրու կէլմէ.քտէ տիր . . .։

—Լա.քին, նէ՞ վար տըր, նէ՞ տիր պու հալ սիղտէ, նէ՞ օլմուշ տուր սիղտէ։

—Էօյլէ չէ.յլէր օլմուշ տուր քի, իսմինի պիլէ լիսանըմա՛ ալամամ . . .։

—Նէ՞ սլատուղունու պիլմէ.քլիկիմ վէ անլամագլըղըմ մումքին տէ.յի՛լ մի տիր . . .։

—Հէմ մումքին տիր, վէ հէմ.տէ պիլմէ.քլիկինիզ վէ անլամագլը.ղընըզ վազիֆէնիզդէն տիր, զիրա, պիր ճանվէր թատրաֆընտան իրթիլ.քեապընա ճիւրատ օլունան պիր ալչագլըգ, պիզիմ ի.քիմիզ պէ.յենինտէ էօյլէ պիր կիրատպ աչմըշ տըր քի, պիր պիրիմիզէ եազլաշմագլըգ մումքինսի՛զ օլմուշտուր . . .։

—Ա՛հ, Դօրա, պէն սիղին իթիդատընըզատ տէ.յի՛լիմ . . . տէ.յի.ք Արման մէրգուսէնին.քէլամընը գատ իյլէտի, —Խայր, բուրի ճիհանտէ հիչ պիր շէ.յ պիղի պիր պիրիմիզդէն տեբրմագլըգա միգթիտիր օլամատեաճագ տըր . . . պէնիմ սիղէ օլան մուհապպէթիմ նէզտինտէ, քիւլի շէ.յ վէ քիւլի սէպէպ մուղուպ ղուպ վէ զայի՛ֆ գալատագ տըր . . .։

—Տուրունուզ, ատէլէ իթմէ.յինիզ . . . չիմոր սէպէպինի անլատատագընընը . . . ֆագաթ, պէնիմ սէ.յլէսի.քլէրիմի տիյէ.մէ.ք իչին, եիւզիւնիւզիւ պաշդա պիր թարաֆա չէվիրմէյիսինիզ . . . եիւզէրիմէ պագարագ, որ ու հիճապընընա դըբ գըրմըզը օլտուղունու կէօրմէմէլիսինիզ . . .։

Պատէհու մէրգումէ, պաշինտան կէչէն ատէհշէթտիզ հալէրի, հէր նէ գատար, պիր թարաֆտան աղլատեըպ ըշդըրմագտան դուրիտուլամատըզը կիպի, իւզէրինէտ պիր պիմէճաղըզ չէօ.քէրէ.ք, արալըզ արալըզ սէսի քէսիլմէ.քտէ, վէ դուվվէթի ու դայրէթի է.քիլմէ.քտէ պուլունտու իսէտ, պու ճիւմլէ իչէ ատախի, քեամիլէն նադլ ու պէեան իյլէտի . . .։

Արման վազատանընը նադլինի իչիմի.քճէ, հիատէթ ու քէտէր վէ խրշմ ու զաղապընտան աղտամատա պաչատը. —վէ ատէթա ադլը պաշընտան կիտէրէ.ք չրբարրատճագ տըր դօրդու վէ շիրհէսինէ զահիպ օլտու։

—Մէրգումմաչագ, հալէտ սա՞ղ մը տըր, հալէտ սոլ պրբագըլմը՞ շ մը տըր, հալէտ եաշամագտա՞ մը տըր, — տէտի Արման, նրշանրբրընն սէօյլէտիկի սան լուդէթիլէրի իչիմի.քտէ բէբէլէեէրէ.ք։

—Կէրչի պէն մէյտանու վուրուպ էօլտիրմէ.ք իսթէտիմ . . . լա.քին, հայդի՛ քի, միզթէտիր օլամատըմ . . . —Վագտա, պիթիրտն գուվվէթիմէ պըչագը եէրլէշտիրտիմ իսէտ . . . չի՛ֆայիտէ քի, սիլահըմ սիլահ տէ.յիլ իտի, բէ.ք գուվվէթսիզ պիր շէ.յ իտի . . .։

—Իմտի էօյլէ օլատագտա, սիզին եաբամատըզընըզը պէն եաբմալը.երմ, եաբատիլիրիմ, եաբտաճաղըմ, վէ հէմտէ եաբտաճաղրմա շիմտիէն եէմի՞ն իտէրիմ, — տէ.յի պաղբրաբ պահրիյ զապիթի. — պէնիմ դըբճըմ, պէնիմ էմրիմի իճրայէ հէմ հաղըր ու միւնթազըր տըր, վէ հէմտէ միզթէտիր տիր։

—Սիզին դըբճընը՛ղ մը, — տէ.յի ճէվապ վիրտի Դօրա, իսթիհզա իւզրէ ուսմազտըրընը սիլքէրէ.ք, —Արման, սիզ սիվանէ օլմուշտուր . . . —Մէկէրչի էօյլէ պիր ալչագ իլէ, ադլը պաշընտա օլան պիր ատէմ, քիպը ու նամուսունա տիւշիրէրէ.ք, դալգըպտա վուրուշմագլըգա իրթիլ.քեապ վէ թէնէզզիլ իտէպիլիր մի, —մէկէրչի էօյլէ պիր գանը գամիլ, չաբդըն էտէպսիզ իլէ, ադբանը պիր ատէմ տիւէլլօեա գալդրշըր մը։

—Ֆագաթ, պու ճիւմլէ իլէ տատխի, տիզը ինթիզտամ դալդրշմունըզ վազիֆէսէ՛ն տիր, էրզէմիյեէթտէ՛ն տիր, վէ իզթիրազի հագդանիյեէթտէ՛ն տիր։

—Ա՛հ, բահաթը դալպ իւզրէ օլունուզ, հէր հալտէ վազիֆէմի.ճա իտէճէ՛կիմ տիր, տիզը ինթիզտամ իտիլէճէ.ք տիր, վէ իհզագը հագդ օլունտաճագ տըր, — տէտի Գօրա, սէ.յլէ.յիշի թարզնտա պիր վահշիլի.ք էսէրի իսթիմալ իտէրէ.ք։

—Նու թէչէպպիսունիզ իճրասընտա պէնտէ տիզինէ պիրլի.քտէ պուլունմագ իսթէրիմ . . .։

—իսա՛յր, խա՛յր, — տէ.յի ճէվապ վիրտի մէրգումէ պիր թարզը պարիտ իւզրէ։

—Ա՛, պէնիմ մուտվէնէթիմի բէ՞տտ մի իտէրսինիզ։

—Էվվէթ, էօյլէ իգթիզտ ինթիմէ.քտէ տիր, վէ իչթէ սէպէպինի տէ սէօյլէ.յէ.յիմ տիզ . . . —մէրգումէ ճանվէր տատէմ, բէտէր ու վարիտէ.մի էօլտիրմիշ տիր . . . —նամուսսուս բայիմալ իտէրէ.ք, աչդ ու մուհապպէթիմ խիւլեա վէ թէ.ատվիրլարը էարինիյէսինի տտխի եէր իլէ եէ.քտան ինթիզ տիր . . . —պէնիմ գըբղըզ տույղուլարըմ, հէմ.շիրէլի.ք տույղուլարըմ, Նամզէտ.լի.ք տույղուլարըմ, վէ տրա.քիրէլի.ք տույղուլարըմ ֆիտանլարընա, հէնուզ սէրբիկիպ քէսպի թարագզը ինթիզտամ ի.քէն, պալթաղ՛ը վուրմուշ տուր . . . —պունլարը մահզա պանա դարը օլարագ իճրատատ ճիւրամ իյլ՛ միշ տիր . . . տիմէ.ք տիր քի, տիզը ինթիզտամ խուսուսու տախի անճագ պանա՞ տիւշմէ.քտէ տիր։ Պէն էօյլէ պիր եօլտա տիզը ինթիզտամ ինթիզտամ.ք իսթէրիմ.քի, շիմտիյէ գատար էմնալի՞ նէ կէօրիւլմիւշ վէ նէ տէ իշիտիրմիշ օլմամամալը տըր, վէ վուգու պալուշ վէ եախատ իճրա իտիրմիշ օլան ճինայէթլիլերին ադամէթի վէ տէ.հէթի նիսպէթինտէ պուլունմալը տըր . . . —մէրգումէ պէնիմ թէ.քիլ ֆամիլեասընա հադրէթլէր իտիրմ վէ խարա՞պ իյլէ.միշ տիր . . . —պէնտէ քէնտինի վէ քէնտի ֆամիլեասընը մահվ իտիրմ օճաղլարընը սէօնտիրմէ.ք իսթէրիմ . . . —Մէրգումէն մէ.քուհ ճանքնտ գատատ իթմէզտէն էվվէլ, պիր քէրրէ կէրէ.ք քէնտի վէ կէրէ.ք քէնտի թարաֆ ու էթրաֆը նամուսլարընը պիր բարալըգ իտիրմ ֆամիլեասա մուհապպէթ վէ մէ.վէատէթլէրինի, վէ մալի.ք պուլունուղու տէվվէթ ու իդպալէրինի, քեաֆֆէթէն կիրատալը հէլաք իլգա իտէճէկիմ տիր . . . —քիմլէր

...դից մէջ նաեւ կան խնայու-...ան դրամասեղանք որ կապակ-...ալ են Նամակատան հետ։ 1881, ...ին 31ին յիշեալ դրամասեղան-...ներուն մէջ ստակ ունեցողներուն ...ին էր 2,185,000 · իսկ շահու տրբ-...ած ստակներուն գումարն էր 34, ...329 Անգղ. լիրա։ Փոքրիկ գու-...մը մը, ինչպէս մէկ շիլին հինգ ու ...դահեկան է, կրնայ շահու տրբ-...իլ այն դրամասեղաններուն։ Եա-...ստակ տուողներուն գրեթէ կէսը ...կրցան մէկ շիլին միայն տուած ...շահու։ Նամակատան հետ կա-...կցութիւն ունեցող խնայութեան ...դրամասեղաններուն ամբողջ թիւն է ...302։ Նամակատան տարեկան ամ-...ողջ եկամուտն եղած է 8,701,081 ...Անգղ. լիրա, ծախքն եղած է 5,629, ...36 լիրա, ուստի կառավարութեան ...մաքուր շահն է 3,071,525 լիրա։

(Ա-ԵՕ-ԷԵ)

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԽՍԻՐԱՀԱՆ

«Ատանայէն գրուած նամակներէ ...ստեղեկանամք թէ տեղւոյն Դա-...ատական ժողովը ինիսա գումար-...ուելով հոկտ. 6ին, Ատանայի վի-...ճակին կողմէն Ընդհ. ժողովոյ ե-...ռեփոխան մ'ընտրելու գրաղեր է։ ...Թէեւ ոմանց կողմէն ջանքեր եղեր ...են նուրեան էֆէնտին և ուրիշ պէ-...յեր և մեծամեծներ ընտրել տալու ...համար, սակայն քուէարկութեան ...պահուն դէյ-ան հանրաբիւրով երես-...փոխան ընտրուեր է Գ. Մինաս Զե-...րաղ։» (Մ-ԷՕ-Ն)

Եթէ ոմանց կողմէն ջանքեր եղեր ...են պէյեր և մեծամեծներ ընտրել ...տալու, ի՞նչպէս կը լինի որ այս ...անգամ Գ. Զերաղի քուէ կ'տան և այ-...պէս Պատրիարքական ընտրողաց-...ողովը կը յաջողի դէյ-ան հանրա-...բիւրով երեսփոխան ընտրուիլ։ Ցայ-...նի կը տեսնուի որ Մասիսի տուած ...լուրն իր մէջ հակասական է։ Զբ-...կինար ըլլալ որ ոմանք մեծամեծ-...ներ ընտրել տալու աշխատին և սա-...կայն Գ. Զերաղ դէյ-ան հանրաբիւրով ...երեսփոխան ընտրուի։ Կամ այն է որ ...Գ. Զերաղ դէյ-ան հանրաբիւրով ...ընտրուեր է, և կամ այն է որ ...ոմանք ուրիշ մարդոց քուէ տուեր են ...և հետեւաբար Գ. Զերաղ միաձայն ...հաւանութեամբ չէ ընտրուեր։ Այս ...երկու ենթադրութեանց որն որ ե-...ղելութիւն է, այն միայն կը պարտի ...հրատարակել Մասիս, ուրիշ ոչինչ։

Ապա կը յաւելու Մասիս.

«Եթէ չեմք սխալիր, մի քանի ...տարի առաջ միեւնոյն երիտասարդն ...ուրիշ տեղերէ երեսփոխան ընտ-...րուեցաւ, բայց առարկուեցաւ թէ ...կանոնական տարիքը չունի։ Ինչ և ...իցէ, գոհ եմք որ կրտսեր Գ. Զերաղ ...բաւական մեծցեր է, և հիմա երես-...նամեայ տարիքն ունենալով, հա-...ւանական է որ այս անգամ յաջողի ...իրեն առաջարկուած աթոռը նստե-...լու։»

Մասիս մեծապէս կը սխալի, ո-...րովհետեւ երբ երկու տարի առաջ ...Գ. Զերաղ երեսփոխան ընտրուե-...ցաւ, ինք գիր մը գրելով Երեսփո-...խանական ժողովոյ Դիւանին, յայ-...տնեց թէ տակաւին քսան և վեց տա-...րեկան լինելով և հետեւաբար օրի-...նական տարիքը չունենալով, չպիտի ...կրնայ ընդունիլ երեսփոխանական ...պաշտօն։ Արդ, հակառակ Մասի-...սի, հաւանական չէ որ Գ. Զերաղ ...այս անգամ յաջողի երեսփոխան-...կան աթոռը բազմիլ, քանի որ՝ ըստ ...իւր յայտարարութեան՝ այժմ քսան ...և ութն տարեկան կը լինի և ոչ թէ ...երեսուն տարեկան։

Անշուշտ, Գ. Զերաղի երեսուն ...տարեկան լինելուն սխալ տեղե-...կութիւնն ալ «դէօ-ա» նպատա-...կաւ տուած է Մասիս։ Եթէ Գ. Զե-...րաղ յաջողեցաւ Միացեալ Ընկե-...րութեանց երեսփոխան ընտրել տա-...լու. զԳ. Բիւզանդ, անշուշտ այս ...վերջինն մեծ անիրաւութիւն ըրած ...կը լինի, եթէ (Գ. Զերաղի խնդրա-...նօք) չը ջանայ հաւատացնել թէ ...նորընտիրն երեսուն տարեկան է։

—

«Հայաբնակ գաւառները Քոմի-...սէր ղրկելու լուրը դադրած է, ո-...րովհետեւ լրագրաց մէջ այս մասին ...որ և է տեղեկութիւն մը չ'կայ։»

Լոյս

Ի՞նչ հրաշալի տրամաբանութիւն. ...Քոմիսէրին նկատմամբ նոր լուր չը-...ելլալուն պատճառը՝ լրագրաց մէջ ...այս մասին որ և է լուր չելլալն է ե-...ղեր։

Տրամաբանութիւնն տեղի յարդ-...ած չէ՞ ելլար Լոյս, եթէ ըսեր.

«Ըստ որում Հայաբնակ գաւառ-...ները Քոմիսէր ղրկելու մասին նոր ...լուր չ'կայ լրագրաց մէջ, ուստի ա-...մենայն վստահութեամբ կրնանք ...հետեւցնել թէ Հայաբնակ գաւառ-...ները Քոմիսէր ղրկելու մասին նոր ...լուր չ'կայ։»

Արդեօք ի՞նչու համար է որ Հա-...յաբնակ գաւառները Քոմիսէր ղրկ-...ելու մասին լրագրաց մէջ նոր լուր ...չելլալուն պատճառաւ Հայաբնակ ...գաւառները Քոմիսէր ղրկելու մա-...սին լրագրաց մէջ նոր լուր չ'կայ, ...անշուշտ ընթերցողք հետաքրքիր ...պիտի լինին զայս իմանալու. դժ-...բաղդաբար Լոյս կը յայտարարէ թէ ...պատճառը յայտնի չէ։

—

Թէ ի՞նչ կը պահանջեն Հայաբ-...նակ գաւառաց ժողովուրդք, այս-...պէս կը թուէ Գ. Բիւզանդ.

«Կենաց և ընչից ապահովու-...թիւն, ատիկանութեան մէջ Հայոց ...ևս մասնակցութիւնը, դատարանաց ...առջև Հայոց վկայութեան ընդու-...նելութիւնը, տեղական պաշտօնէու-...թեան մէջ Հայոց ևս մասնակցու-...թիւնն, նահանգային հաստատիս ...մէկ մասին դործածութիւնը՝ ճամ-...բայներ շինելու և նորոգելու, ճամ-...բայներու վրայ պահակներ ...հաստատելու, կամուրջներ նետե-...լու, ատիկանաց վիճակը կանոնա-...ւորապէս վճարելու, դպրոցներ բա-...նալու կամ արդէն բացուածներուն ...օգնելու. տրոց ներկայ դրութեան ...բարւոքումն, հողային խնդրոց կար-...գադրութիւն, կառավարչաց և կու-...սակալաց ընտրութեան մասնաւոր ...խնամք, և նոցա պաշտօնավարու-...թեան համար փոքր ի շատէ մի եր-...կար պայմանաժամի ապահովում։»

Եւ կը յաւելու Մասիս.

«Ահա էական կէտերն այն բա-...րեւնորոգմանց, զորս տեղական պէտ-...քերը կը պահանջեն Հայաբնակ գա-...ւառաց մէջ. ահա բարեւնորոգմանց ...պարզ՝ որչափ կատարեալ՝ ծրագիր ...մը, յորում չենք կարծեր թէ պա-...կաս կէտ մը կարենան գտնել 61 րդ ...յօդուածին ամենաջերմ պաշտպա-...ներն անգամ։»

Մինչև հոս խիստ լաւ, կատարե-...լապէս համամիտ եմք։ Բայց հոս ...բնական հարց մը կը ծագի. եթէ ...Մասիս ճիշդ այդ համոզումներն ու-...նէր և ունի. ինչո՞ւ երկու տարիէ ի վեր շարունակ խեղճ ժողովուրդը ...կը խաբէ ու կը խաբէ ըսելով թէ՝ ...Հայաստան ինքնօրինութիւն պիտի ...առնայ, թէ՝ Հայաստանի վարչա-...կան կազմակերպութիւն մը պիտի ...արուի, գոնէ Լիբանանու վարչու-...թեան ձեւով, թէ՝ Կառավարիչն ...Հայ մը պիտի լինի և թէ այդ պաշ-...տօնն Հայազգի Նուպար բաշային ...յանձնել որոշուած է, թէ՝ պաշտօ-...նական լեզուն Հայերէնն պիտի լի-...նի, թէ՝ այս ինչ, թէ՝ այն ինչ, ...(Մասիս սա միայն մոռցաւ հրատա-...րակելու թէ՝ այդ թերթի Հայաս-...տանի պաշտօնական լրագիրն պիտի ...լինէր, թէ՝ Հայաստանի Կառավար-...չին բերան և գործիք պիտի լինէր, ...ինչպէս է հիմայ Ազգ. վարչութեան ...ի՞նչու համար Մասիս այսպիսի շին-...ծու լուրերով կարծեցնել տուաւ ...մեր բարեխնամ Կառավարութեան ...թէ՝ Հայ.ք Օսմանեան տէրութենէն ...բաժնուիլ, առանձին իշխանութիւն ...կազմել կուզեն, և ինչո՞ւ այսպի-...սով, պատճառ եղաւ մեր ազգին ...վրայ ներկայ ընդհանուր անվստա-...հութեան տիրելուն և հետեւաբար ...Հայաստանի մէջ հարստահարու-...թեանց, կեղեքմանց, բռնաբարու-...թեանց, աւազակութեանց, սպան-...նութեանց այս ստոյգ բազմա-...պատկուելուն. ինչո՞ւ այսօրինակ ...ունայն, անոտի, խաբեբայական, ցնո-...րական յոյսերով արդէն թմրած ժո-...ղովուրդն բոլորովին քնացուց, թէ՝ ...այսպէս ի՞նչու կարծեցնել տուաւ ...այդ ժողովրդեան թէ քառասուն ...օրէն աւետեաց երկիրը պիտի փո-...խադրուի, և հետեւաբար ի՞նչու ...պատճառ եղաւ (Մասիս) որ նա ...(ժողովուրդն) ամեն բարոյական և ...նիւթական երջանկութեան յոյս, ...հայկական խնդիր ըսուած եղջերուա-...քաղին վրայ դնելով, ձեռնթափ ե-...ղաւ աշխատութենէ, ներքին ամե-...նակենսական խնդրոց նկատմամբ ...ձեռք առաւ վերջին ծայր անհո-...գութիւն, անտարբերութիւն, և ...այսպէս ահա այսօրեայ ամենա-...թշչուառ, ամենաողորմելի կացու-...թեան, կիսակործան վիճակին, մահ-...ուան դուռն հասաւ գրեթէ, բնա-...կան հետեւութեամբ։ Այո՛, կը հարց-...ընենք, ի՞նչու ըրաւ Մասիս այս ...ամենը։ Եթէ Մասիս բոլոր այս չա-...չափելի և դժուարադարմանելի ան-...հուն վնասներն Ազգին գլխուն տե-...ղացուց միմիայն իւր շահագիտա-...կան ձգտումներն գոհացնելու հա-...մար, թո՛ղ ներուի ինձ համարձա-...կութիւն յայտարարել թէ՝ Մասիսի ...խմբագիրք առաջին կարգի վատուղի, ...ազդակաս մարդիկ են որ երկու ...թերթ աւելի ծախելու համար չեն ...խղճար ազգասպանութեան սոսկալի ...և անքաւելի ոճրին դիմելու։ Իսկ ...եթէ Մասիս անդիտակցաբար, միա-...մտաբար հրատարակած է վերոյիշ-...եալ չինծու լուրերն, ուրեմն կը-...սեմ թէ՝ տղայամիտ են նորա խբմ-...բագիրք, և իրենց տղայամտու-...թեամբն է որ Ազգին այսչափ ան-...նկարագրելի վնասներ հասուցած ...են։ Այս երկու պարագայից մէջ ևս ...յայտնի իրողութիւն է թէ Մասիս ...ազդակործանի դեր կատարած է։

—

Մասիս Հայոց պահանջումներն ...վերոյիշեալ կերպով թուելէ ետք, ...կը ջանայ հաստատել թէ՝ Հայաս-...տանի վիճակագրութեան խնդիրն ...հարկ չէր կցել Պէրլինի դաշնագրին ...61րդ յօդուածին գործադրման դա-...ղափարին հետ։ Ճիշդ Մասիսի այս ...ջանքն կը ծառայեն ապացուցանե-...լու թէ՝ հայկական խնդիր ըսուածն ...ի՛նչ, զի հակառակ պարա-...գային մէջ միայն Հայաստանի վի-...ճակագրութիւնն անհրաժեշտ պի-...տի լինէր, որպէս զի՝ Հայոց թուոյն ...համեմատ՝ որոշուէր թէ ի՞նչ ձեւ ...վարչութիւն տալու է այդ երկրին։ ...Եւ արդէն, հարկ չկայ աւելի յա-...ռաջ երթալ. վիճակագրութեանց ...խնդիրը յուզուելէ ի վեր ամեն մարդ-...ինքն համոզուեցաւ թէ Հայկական ...խնդիր ըսուածն, եթէ կար իսկ, ...ինքն վիժած է Պատրիարքարանի ...հանած վերջին վիճակագրէն ետք ...ուր Քուրդք Հայոցմէ աւելի բազ-...մութիւն նշանակուած են, զի այս ...պարագային մէջ անիրաւութիւն կը ...լինի Հայոց վարչական առանձնա-...շնորհումներ տալ։ Այո, այլ եւս ...ժողովուրդը պէտք է համոզուի թէ ...ո՛չ Հայկական խնդիր, ժողովուրդք այլ ...եւս պէտք է համոզուի թէ մինչեւ ...այսօր խաբած էին զինք շահագէտք ...ոմանք, եղծը դուրս դրէ Հայաբնակ գ-...ասաց քաղաքագրութեան, կամ թէ բ-...սենք, հարստահարութեանց քաջնան խնդ-...դիր է, և ոչ թէ Հայկական խնդիր։

Եւ ատ շատ մեր շահելիքն՝ հարբ-...տահարութեանց բարձումն պիտի ...լինի, ուրիշ ոչինչ. բայց եթէ լրագ-...րութիւնն և Ազգ. իշխանութիւնք

քի մերգում Մարսիալա, եագ ընտան-...վէ եա տա ուղաղ տան միւթաալիդ ...պուլունմադտա խէլէր, չիմիտէն ...խրշմ ու զաղատրմա չարբմադլըգ ...հիւրմ ու զալարրընը կիլինմիշլեր ...սիր. — պէնիմ նէզարիմաէ, մեր-...գումանոյ վէ ճինսի, զանուն ու նի-...զամըն խարիճինտէ՝ պուլունմադտա ...սըր . . . տիմէք սիր քի, մէզքիւր ...ֆամիլեատա հէր նէ քի եարար ի-...սէմ, քէնտի իթիզատրմա ճայիզ ...վէ մէշրու՛ կիպի սայլաճադ տըր . . .

Գօրա պու լաղըրարլարը, էվվէլ ...էմիտէ զայիֆ պիր սէս իլէ թէլաֆ-...ֆուզ իթմէքտէ պուլունտու խէ-...տէ, եարիշ եարիշ օլ զատար քէս-...պի չիտտէթ վէ հարէրէթ իլլէտի ...քի, ատէթա աթէշ քէսիլմի։

Արման մերգումէնին պու հայ ու ...հէյեթինի կէօրախ-բատ. տիզ իւ-...զերինէ կէլիպ, վէ էլլէրինի ոչբպ ...նիյաղլար իտէրէք, վէ բէբէլէեէ-...րէք,

—Վազ սա, պու սէյլէտիքլէրի-...նիզին քանֆիէտի տօղրու տուր, — ...տէտի մերգում, — վէ վազաա, էօյ-...լէ եարմադլըղատա եիւղ քէրրէ ...հաղգընըզ վարտըր, ֆազաթ, շու-...նուտա պիր ատֆա տիւշինմէկիսի-...նիզքի, մերգում սիզէ հաղտրէթ ...իթմէսիյլէ, եալընըզ սիզէ թօղուն-...մուշ օլմաեբզ, իլլա պէնիմտէ թա-...եիրէկիմ օրթասընա պիր խան-...չէր ոարբամըզ տըր . . . —Իմտի, ...հէմիշէ, կիթտիքճէ քէսպի իզտի-...եատ իթմէքտէ օլան աշգ ու մու-...հապպէթիմ խաթրը իչին սլսուն, ...պէնի տախի, տիզը ինթիգամընըզ ...իճրասը թէչէպպիւսինէ իչթիրաք ...դապ՛ալ իտինիզ։

Գօրա, դապ՛ալ իթմէք խաթէմէ-...տիկինի պէհան նիյէթիլէ, չէյլէ ...պիր պաշընը օյնատտը։

—Պունու պէնտէն թալապ իթ-...մէյինիզ . . . —տէյի ճէվապ վիր-...ան մերգում, —կէրչի, թարաֆը-...նըզտան զուհուրա կէլմէքտէ օլան ...պու ալիճինադտա թէքլիֆինիզի ...ըէատ իթմէքլիկիմ, պէզայէթ տէ-...ըէճէտէ գալպիմէ տաղը պատմադ-...տա տըր. լաքին, չի՛ ֆայիտէքի, ...պօրճում վէ միւրատըմ, մահզա ...եալընըզճա ամէլ ու հարէքէթ իյ-...լէմէք տիր . . . —Պէնիմ պու թէ-...շէպպիւսիմ, հէր նէ զատար մու-...ղատտէ՝ վէ հէր նէ զատար նիզամ ...ու զանունա մու վաֆըզ տա օլա, մէն-...ղիլի մադսէտիմէ վասլ օլմադլըզ ...իչին թութմադլըզմ լաղըմ կէլէն ...թարիզ ու թէտպիրլէրտէ, չօգ տէ-...ֆա ճիւնհա վէ ճինայէթիմ պէնղէր ...հալլէրի տախի ճայիզ կէօրմէքլի-...կիմ իգթիզա իտէճէք տիր . . . — ...Իմտի, իսթէմէմ քի, սիզտէ օլ խու-...սուսլարտա, պանա իշթիրաք իթ-...մի՛շ օլասընըզ։

—Ֆազաթ . . .

—Ֆազաթ մազաթ խաթէմէզ, ...նասըլքի սէյլէտիմ, օլմազ, օլամազ, ...վէ օլմաեաճադ տըր . . . —Նաֆիլէ՝ ...եէրտէ իպրամ վէ իսրար իթմէյի-...նիզ . . . —մատամ քի պիր քէրրէ ...տիհանըմտան — օլմա՞զ — չըդտը, ...արթըզ պիր տահա կէրի ալընմասը ...իհթիմալտէ՝ նէ տէյիլ տիր։

Արման անլատը վէ իսքեաթ իլ-...տու քի, մերգումէեի գարարը գա-...վիսինտէն վազ կէչիրմէքլիք միւմ-...քին օլամաեաճադ տըր։

—Էյ, սիզ շիմտի, եօլճու օլա-...ճա՞գմիսընըզ . . . — տէտի մեր-...գում։

—Էվվէթ, իբի կիւնատէն . . .։

—Նէ՞րէեէ կիտէճէքսինիզ։

—Ֆրանսաեա . . .։

—Պու եօլճուլուղունուզ չօգ սիւ-...րէճէ՞ք մի տիր,

—Անը Ալլահ պիլիր . . . պէն ...պիլէմէմ . . .։

—Էյ, պարի հիչ տէյիլ իսէ, ...պիր տահա սիզին իլէ կէօրիշիւպ ...գավուշմադլըզմ միւմքին օլաճա՞գ-...մը։

—Էվվէլ Ալլահ, ֆազաթ, ան-...ճադ վէ անճադ մերգումատան սխ-...ղը ինթիգամ իյլէտիկիմտէն սոնրա։

Մերգում ճիւզիճէ սիւքիւթ իւզ-...րէ տուրտուգատան սոնրա, թէքքա-...ըէն քէլամէ աղաղ պիրլէ,

—Կիտինիզ, շիմտի . . . Կիտի-...նիզ, ըէճա իտէրիմ սիզէ . . . Մի-...զի կէօրտիւքճէ, աթէշի տէրտ ու ...էլէմիմ տահա զիեատէ ալէվլէն-...մէքտէ տիր, վէ պէն իսէ, քիւլլի ...զայրէթի ու ճէտարէթիմի իւզերիմէ ...թօքլամադլըզա միւհիմաճ պուլուն-...մադտաեըմ . . .։

Արման պունուն իւզերինէ, գար-...վադ վիրտի մերգումէ։

Մերգումէնին կէօզլերի պիր ճիւ-...զի վագըթ աթէշ կիպի բարլատը։

—Շիմտի՞քի հալ, իչթէ պու նիւ-...մերօ պիր . . . —տէտի քէնտու քէն-...տույէ մերգում. — էն տաղ գա-...պահաթ սահիպի օլան պու իտի . . . ...պունատան սոնրատտա տիկերլերինէ՝ ...պագալըմ . . .։

45

Իչպու կէչէն ֆասըլտա զիքրի սէպ-...գաթ իտէն վագտալարտան չէնտ ...հաֆթա սոնրա, Մէսաժրի էմբերիալ ...սէֆինէլերինտէն օլան Նէբթիւն ...նամ պիր Ֆրանսըզ վաբօրու, Ան-...թիլ ատալարընտան կէլէրէք, Հավ-...րը լիմանընա տախիլ օլտու, վէ ...միւթատտան պուլունտուղու իւզրէ, ...պիր իշարէթ չէքէրէք, պիր գըլա-...ղուզ իսթէտի, վէ պիրինճի Ֆրան-...սսա գուլէսի տինմէքլէ մէշհուր օ-...լան, վէ կէօրմէկէ շատան պիր մա-...հէլլ օլտուղու հալտէ, շիմտի իսէ, ...անճադ իսմի գալմըշ պուլունան գու-...լէնին բիշկեահընտան սիւրաթ իւզրէ ...կէչէրէք, Անթլանթիգ տէնիզի գըբը-...լարընտան վէ միւխթէլիֆ մահէլ-...լերտէն ալմըշ օլտուղու ալթմըշ նէ-...ֆեր գատար եօլճուլարը, գարաեա ...չըգարտը։

Մերգումն պիր չօգ միլլէթլեր-...տէն միւրէթթէպ պուլունան եօլ-...ճուլարըն իչինտէ, պիւյիւք եաս էլ-...պիսէսի կիյինմիշ օլտուպ, վէ եիւզ-...լերինէ սըգը սըգը բերտէ պըրա-...

իրենց ներկայ ընթացակար ուղղութիւնն շարունակեն, հարստահարութեանց բարձման երես ալ տեսնելիք չունինք։ Եթէ կուզենք նիւթական և բարոյական բարօրութեան հասնիլ, այլ ևս դադրինք չուքի ետեւէ վազելէ, ձեռք առնենք ներքին կենսական խնդիրներն, բարեկարգենք մեր վարժարաններն, բարեկարգենք մեր եկեղեցիներն, կործանման վիճակէ ազատենք մեր վանքերն, այցելու տեսուչներ ղրկենք ի Հայաստան, որպէս զի տեղական պէտքերն ուսումնարաններն ու Հայ գիւղացին միսիթարեն, միացընենք մեր ոյժերն տնտեսական մեծամեծ ձեռնարկներ ընելու Հայաստանի մէջ, յարգենք մեր վարժապետներն և նոցա նիւթական վիճակն բարւոքենք, որպէս զի այսուհետեւ անձնուիրութեամբ և խղճի մտօք աշխատին նոր սերնդեան բարւոք կրթութեան և դաստիարակութեան, քաջալերենք ազատամիտ և ազգօգուտ խմբագիրներն որպէս զի կարենան ազգային բարօրութեան վրայ միայն մտածել և գրել, բարեկարգենք մեր Պատրիարքարանը, հմուտ, խոհեմ, գործունեայ և ազգասէր անձեր միայն ազգային պաշտօններու կոչենք, կատարենք տակաւին խել մ'անհրաժեշտ և անխուսելի պարտաւորութիւններ, և անկէ վերջը ինքզինքնիս արժանի համարենք բարօրութեան։ Երեք տարիէ ի վեր բան մը չբրինք, պարապ ժամանակ անցուցինք, և մեր վատթար վիճակին աւելի վատթարանալուն պատճառ եղանք։ Այլ սակայն տակաւին ժամանակ ունինք. կրնանք խելքերնիս գլուխնիս ժողվել և եղած ջնասներն դարմանել. օ՜ն ուրեմն, սկսինք աշխատիլ, ապագայն մեզ կը դիտէ, վայրկեան մ'իսկ չը կորսընցընենք, որպէս զի ապագային առջեւ պատասխանատու չը մնանք։ Լաւ է անագան քան երբէք։

Ցոֆալ

ԻՔՐԱՄԻՑԵԼ

Կէչէն ճիւմաա իրթէսինիւսխէմիզտէ, Մանզումէմիզի գրաաթա բաղպէթ իտէն զաթլարա, ալթը այտա պիր քէրրէ, պիր իքրամ վիրիլէրէք, էհալիմիզին ղազէթա օգումաեա թէշվիգինէ չալըշըլաճաղընը պիլտիրմիշ, վէ օլ պտպտէ պաղը էյզահաթ վիրիլէճէկինիտէ իշար էյլէմիշ իտի։

Էվվէլա շունու պիլտիրիրիզ քի, մէզքիւր պէնտիմիզտէ, ալթը այտան թարաֆըմըզա կէօնտէրիլէճէք իշարէթլէրին սատըսը, 150 օլաճագ եէրտէ, սէհվէն 15 օրմուշ տուր։

Նասըլ քի կէօրիլմէքտէ տիր, ղազէթամըզին պաշընտա, քէնտի իմզամըզ պասըլտըզը կիպի, մէզքիւր իմզանին արդա թարաֆընտա տախի, եըլ՝, այ, կիւն վէ նիւմէրօ պասըլմըշ տըր։

Գունտան պէշ այ սօնրա, կէրէք թաշրատա պուլունան ապօնէլէրին, վէ կէրէք պուրատա պուլունան ապօնէլէրին վէ էյտէն ալան զաթլարին մալիւմլարը օրմագ իւզրէ, հէր քէսին մէզքիւր իշարէթլէրի կէօնտէրմէլէրինէ տայիր պիր իլան նէյր օլունաճագ տըր։

Մէզքիւր իլան մուճիպինճէ, քիմ քի իքրամիյէ իդպալինէ տախիլ օրմագ արզու իտէր իսէ, մէզքիւր իշարէթլէրտէն, 150 թանէ թօբլաեըպ պիր բաքէթ եարարագ, թարաֆըմըզա իրսալինէ հիմմէթի, վէ գարշըլըգ, իւզէրի նիւմէրօլու պիր իքրամիյէ պիլէթի ալմասը լազըմ կէլէճէք տիր։

Մէզքիւր իշարէթլէրին, էսկիլիկէնէ, եէնիլիկինէ, վէ պիր նիւմէրօտան պիր թանէ վէ եախօտ զիեատէ օրմասընա ասլա պագըլմաեըպ, իլա եալընըզ 150 թանէ օրմասընա, վէ սախթէ պիր չէյ օրմամասընա պագըլաճագ տըր, չէօյլէքի, էկէր պիր ատէմ իսթէր իսէ, իքրամիյէ լօթարեասը չէքիլէճէկի իլան օլունան վէ մուգարրէր պուլունան կիւնէ գատար, իսթէտիկի վէ պուլտուղու նիւսխէտէն, իսթէտիկի գատար ալարագ, էկէր էքսիք սաեըսը վար իսէ, տօլտուրապիլէճէք տիր։

Մէզքիւր իշարէթ օեուլուպ չէգարբլըգտա, ղազէթանըն միւնտէրիճաթընտան հիչ պիր չէյ էքսիլմիշ օրմաեաճաղընտան, ղազէթալարը սագլամագ իսթէէն զաթ, եինէ սագլաեապիլէճէք տիր։

Մէզքիւր իշարէթլէրի թօբլամըզ օլուպտա, իքրամիյէ լօթարեասը չէքիլէճէք կիւնէ գատար պիղէ եէթիշտիրէմէմիշ օլանլար, իգպալ իհթիմալինտէն հիչ պիր չէյ զայպ իթմէեէճէքլէր տիր, չիւնքի, պիրինճի տէֆատա եէթիշտիրէմէտիքլէրինտէ, իքինճի տէֆա իչին տախի գապուլ օլունաճագ տըր, էյվէրիր քի, եէտլէրինտէ 150 թանէ իշարէթ պուլունսուն։

Եալընըզ իշարէթլէրի կէթիրմէմիպտէ, 150 թանէ թէքմիլ վէ երբթըլըպ բարչասը չըգմըշ օլմասարագ Մանզումէ կէթիրէնլէրէ, պիր եէրինէ իքի թանէ, իքրամիյէ պիլէթի վիրիլէճէք տիր։

Թապիաթիյլէ, պու իքրամիյէնէն, Մանզումէ հիսապը իչին, պիր աղբրլըգ օլաճաղը տուչիւնիլէճէք, վէ պէլքիտէ պաղբլար, վիրիլմէսի պապընտա չիւրհէյի ճայիզ կէօրէճէքլէր տիր. հալ պու քի, մէզքիւր միւլահազա վէ չիւրհէյրինին տէֆի բէք գօլայ տըր. մատամ քի, պու իքրամտան պիպիմ միւրատըմըզ իքի չէյ տիր, եանի պիրինճիսի քէնտի մէնֆաաթըմըզ, վէ իքինճիսի տախի էհալիմիզի օգումագլըղա թէշվիգ տիր, էլպէթթէ, մէզքիւր ֆէտաքեարլըղըն իճրասը իչին, էլտէն, հիչ տէյիլ իսէ, պէշ եիւզ նիւսխէ գատար սաթըլմասը իգթիզա իտէճէք տիր. իշթէ պունատա հիմմէթ օլունտուղունտա, իքի միւրատըն տախի հուսուլինէ տալա չիւրհէ գալմազ։

Մէզքիւր լօթարիանըն նէրէտէ վէ գանղի կիւն չէքիլէճէկի, պիր այ էվվէլինտէն իլան օլունաճաղը միսիլլու, չէքիլտիքտէն պիր հաֆթա սօնրա, մէզքիւր իքրամիյեէլէրին, սէքիզ կիւն միւրատէն սօնրա, թէմամէն վէ պիլա թէէխիր, քիմտէն ալընաճաղը տախի պիլտիրիլէճէք տիր։

Իլավէթէն շունու տախի պիլտիրիրիզ քի, մէզքիւր իշարէթի չըգարանլար, ղազէթաեը քէնարընտան քէամէեիպ, իլլա օեարագ, եալընըզ իմզաեը չըգարմալը տըրլար քի, ղազէթա եըրթըլմըշ օլմասընա։

ԻԼԱՆԱԹ

Էրզագ անպարընընն, տօգսան եէտի սալը մալիսի իտարէսի իչին, լիւզում կէօրիւնէն ճէնօվա բիրինճինին, մէճիտիեէ օն տօգուզ ղրշ հիսապը իլէ, պէհէր գէյեէսի տօգսան տօգուզ, վէ ինկիլիզ բիրինճինին պէհէր գէյեէսի եէթմիշ տէօրթ բարատա, վէ Ֆուրնիէ իսբարմաչէթինին պէհէր գէյեէսի օն պիր ղուրուշ, վէ ատիսինին տօգուզպուչուգ ղրշ, վէ գահվէնին պէհէր գէյեէսի օն ղրշ օն բարատա, թարիպլէրի իւհտէլէրինտէ օլուպ, իշպու թշրինի էվվէլին երկիրմի եէտինճի սալը կիւնիւ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն, թէնզիլ ֆիեաթլէ իթաեէ թալիպ օլանլարընը, եէվմի մէզքիւրտէ սաաթ օնա գատար խազինէեի խասսէեի Շահանէեէ կէլմէլէրի։

3–3***

Էօտէմիշտէ պուլունան միլլէթ մէքթէպիմիզտէ, անճագ երկիրմի նէֆէր շակիրտան պուլունմուգտա օլուպ, վէ Հայճա վէ Թիւրքճէ պիլիր պիր միւալիմէ լուզումարը պուլունտուղունտան, չու մէէմուրիեէթի իճրաեէ միւգթէտիր պիր զաթ կիթմէ քիլիկի արզու իլլէտիկինտէ, 25 մէճիտիեէտէն 30 մէճիտիեէ գատար մասչ վիրիլէճէկին, վէ արզու իտէն զաթրն, պիզիլմէ կէօրիւշմէսինի արզու իտէրիզ։

Իսթանպօլ քէօրրիւ եանընտա, Վալիտէ խանը գաբուսու իթթիսալինտէ է նիւմէրօլու քիթապխանէյի Օսմանիտէ, հէր նէվի թարիխ, Օսման, թէաթրօ քիթապլարը, նիզամնամէլէր վէ սայիր հէր լիսանտան, հէր ճինս մէքթէպ քիթապլէրի ֆիրուխթ օլունմագտա օլտուղունտան, թէշրիֆ պույուրան զաթլարընը, հէր վէճհէյլէ մէճմուա գէլընաճագլարը պէեան օլունուր։

Մահէլլի մէզպուրտա, պիզիմ Տիւսթուրլար վէ Թուճտան Գըզլար տախի սաթըլըը։

ՏՕԳԹՕՐ ՄԻՀՐԱՆ ԷՖԷՆԴԻ ԶԱՐԴԱՐԵԱՆ

Պէյօղլուտա, Ս. Օհան Ոսկեբերան քիլիսէսի գարշու սըրասընտա, 18 նիւմէրօլու խանէսինտէ, հէր կիւն սապահտան սաաթ 6եա գատար պուլունաճաղը կիպի, սալը վէ ճիւմա կիւնլէրի տախի սաաթ կէտէն 6եա գատար, մէճճանէն խասթալարը գապուլ իտէճէք տիր. վէ Իսթանպօլտա, Նըշանճըտա, Մուսալլա ճատտէսիտէ, 53 նիւմէրօլու խանէյի թախսիս իտէրէք, հէր կիւն սաաթ 8տէն ագշամա գատար պուլունաճագ, վէ մահէլլի մէզքիւրտէ բէրշէմպէհ վէ բազար իրթէսի կիւնլէրի սաաթ 8տէն 10ա գատար, մէճճանէն քէնտիսինէ կէլէնլէրի գապուլ իտէճէք տիր։

Տօգթօր Զարդարեան էֆէնտի, քէնտույէ միւրաճաաթ իտէն քէյֆիպլէրի հէր ճիհէթլէ մէճմուն իթմէքլիկէ չալըշաճաղը միսիլլու, Իսթանպօլտա թէրթիպ իլլէտիկի խասէտէ, քէյֆիպլէրի բահամ իթմիրմէք վէ մէճմուն գըլմագ նիյէթիյլէ, հէր նէվի ֆէտաքեարլըղը իճրա իլլէմիշ տիր, վէ ումարըզ քի, մէզքիւր սէմմ էհալիսի, զիեատէսիյլէ հօշնուտ վէ միւթէէքքիր օճաճագ տըր։

Ի Զագմագճըլար փողոց թիւ 20, և ի Քիւրքճիւ խան թիւ 23 գրասենները պատիւ ունին ծանուցանել Արգոյ հասարակութեան թէ, բոլոր դասական և կրօնական գրքերանց հրամանիներն առնուած լինելով, յաճախորդք կարող են ամենայն դիւրութեամբ ուր որ կամին ուղարկել։

ԸՆԹԱՑՔ
ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ԵՒ
ԿՐԹՈՒԹԵԱՆ

ՆՈՐ ԴԱՍԱԳԻՐՔ
ԹՈՒԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ
(ՄՏԱՒՈՐ ԵՒ ԴՐԱՒՈՐ)

Առաջին — Երկրորդ դասերու համար

ԱՇԽԱՏԱՍԻՐԵԱՑ
Յ. Գ. ՓԱԼԱԳԱՇԵԱՆ

Բ. ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Մանկավարժական արդի սկզբանց համեմատ պատրաստուած սոյն Դասագրքին առաջին տարին երկրորդ տարւոյ յաւելմամբ և մաքուր տպագրութեամբ ի լոյս ընծայուած է, և կը ծախուի բոլոր գրավաճառաց քով, ի գին 3 ղրշ։

ԱԼԷՔ ՎԷ ՍԱՀԻՀ ԷՍԿԻ ԳՕՆԵԱԳՏԱՆ
ՁԷՇՆԻԵԱՊ ՕԼՄԱԳ ԻՍԹԷ՞ՐՄԻՍԻՆԻՁ

Շ ՊԱԺԻԷ Է ԳՕՄԲԱՆԵԻ
ՏԸ

ԳՕՆԵԱԳ

ՆԱՄ ՄԷՇՀՈՒՐ ՖԱՊՐԻԳԱՆԸՆ ԻՄԱԼ ԻԹՏԻԿԻ ԳՕՆԵԱԳՏԱՆ
ՏԱՑԻՄԱ ՍԱԹԸՆ ԱԼԸՆԸՁ

Պուլունուր չարապ վէ միւսքիրաթ սաթան պաշլըճա թիւճճար մաղազալարընտա, պիւյիւք պագգալարտա, կազինօլարտա, օթէլլէրտէ վէ սայիրէտէ։

Մէնմալէէ մահրոսէրէ ՀԷՏԷԼԷ ԵԷԿԷՏԷԼԷՐԷ

ԶԷՐՎԱԹԻ ՎԷ ՓԱԶԷԱ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

Գալաթատա, Ատա խանընտա

AGENCE DE BANQUE ET DE CHANG

ՀԻԶ ՊԻՐ ՇԷՑ ՂԱՑՊ ԻԹՄԷՄԷՔ ՄԱԳՍԷՏԻՑԼԷ ԲԻԱՆԳՕԵՍ ՀԻՍՍԷՄԷՆՏ

Բազպէթլու միւշթէրիլէրիմի մէմնուն իթմէք իւզրէ, թահթը թէէմինէ օլարագ, 300 միլիոն ֆրանգ սէրմաեէսի օլան Ասիւրանս Ցինանսիէր նամ հիլէ միւնասէպաթա կիրիշիմ։ Մէզքիւր շիրքէթ, սէնէվի չէքիլէճէք գուրբան սրթասըյա, հիչ տէյիլ իսէ, հէր պիլէթին ֆիեաթը օլան 100 ֆրանգըն ... եէսինի թէէմին իտէր, վէ օ հալտէ, հէր հանկը ճինս պիլէթ օլուր իսէ ... հիչ պիր ագչէ զայպ իթմէզ։ Մէզքիւր բիանգօ պիլէթլէրինտէն վէ եախօտ ... մէսլէրինտէն սաթըն ալմագ իսթէեէնլէրէ, սէնէվի չէքիլէճէք գուրբալար վ ... սրյա, պէհէրինէ տէրհալ 100էր ֆրանգ թէէտիեէ օլունմագ իւզրէ, Բարիսի ... բանս Ցինանսիէր շիրքէթի պօնօլարընտան պիր վէ եախօտ տահա զիեատ ... սընա հազըրմ։

Պու պօնօլար տա, պիր մըգտար ֆրանսըզ էհամը ուսումիեէսինին պ ... հէլպէ էմանէթէն գօնուլմուշ օլմասրյա, թէէմին իտիմիշլէր տիր։ Պինանս ... մէզքիւր բիանգօ պիլէթ վէ բրօմէսլէրինտէն վագը օրանագ ագչէճէ քեաֆի ... բար վէ զիեանը թէէմին իտէրիմ։ Հէր քէս, հիչ պիր շէյ զայպ իթմէեէրէք ... նիմ բիանգօ պիլէթլէրիմ վէ բրօմէսլէրիմին իւզէրինտէ թալէլինի տէնէեէպ ...

Սենեռ դեօրդ դեֆա էոռբասը վէրէլէճէ օլան Մաճարլըքան էրալեեերդեն 1870 սենեռ էոռբասը։

ՊԻՒՑԻԻՔ ԻՔՐԱՄԻԵԼԷՐ · — 200,000 ֆիորին, 50,000 ֆիորին, 12,000 ...
Սենեռ էշ դեֆա էոռբասը վէրէլէճէ օլան Պաա կրան դոռբալաբը էոռբասը։

ՊԻՒՑԻԻՔ ԻՔՐԱՄԻՑԵԼԷՐ · — 150,000 ֆիորին, 15,000 ֆիորին.
Սենեռ դեօրդ դեֆա էոռբասը տեշէռ օլանանագ օլան Ավստրիա եոռմը.

ՊԻՒՑԻԻՔ ԻՔՐԱՄԻԵԼԷՐ · — 40,000 ֆիորին, 20,000 ֆիորին.

Գալաթա, քէօրրիւ եագընընտա,
Հալաեեան խանընտա Ն. 5

Ա. ԱՏԼԷՐ

ԵԱՆԳԷԸՆԱ ԳԱՐԾԷ
ՍԻԿՈՒՐԹԱ

NORTH BRITICH AND MERCANTIL INSURANCE COMPANY

ՆՈՐԹՀ ՊԸՐԻԹԻՇ ԷՆԴ ՄԷՐՔԷՆԹԱՑԼ

Նամ Լոնդրա էվ Էդինպուրկ եանգըն-ինկուրին էոմբանիասը

	Ինկ. Լր.	
Ասըլ սէրմաեէ	2,000,000	
Էօտէնմիշ սէրմաեէ	450,000	
Իանղրն չիւպէսին-տէն հասըլ օլմուշ իհթիեաթագէսի	1,156,690	1,640,690
1878 սէնէսին-տէ քեարը սաֆի		970,119

NORTHERN ASSURANCEO MPANY

ՆՈՐԹՀԷՐՆ

Նամ Լոնդրա եանգըն էվ Եոփ-ինկուրին էոմբանիասը

	Ինկ. Լր.	
Ասըլ սէրմաեէ		5,000,000
Էօտէնմիշ սէրմաեէ	150,000	
Եանղրն վէ Եոմիւր չիւպէսինտէն հասըլ օլմուշ իհթիեաթագէսի	525,000	
1878 տէ սաֆի, քեար		405,[illegible]

Սահիպ իմզա քէնտուսինին, պալէատէքի իքի սիկուրթա գումբանեալարընի ՊԻՐԼԷՆՄԻՆ ահէնթօսու նասպ օլունմուշ օլուպ, եանկըն վէ էօմիւր սիկուրթալարը իչին չօգ գօլայըգլար վիրէպիլիր պիր հալտէ պուլունտուղունու, քէնտի պ ... չօգ միւշթէրիլէրինէ, վէ իսթանպօլուն բազպէթլու էհալիսինէ իլան իտէր։

Մէզքիւր գումբանեալար, քէնտի տախլի նիղամնամէլէրի մուճիպինճ ... սիկուրթաեա թուրտուգլարը էպնիեէլէրի, պէյնէրինտէ թագսիմ իտէճէք ... տիր։ Եանղրն սիկուրթասը իչին վիրտիքլէրի գօլայըգլար իւէպիր չօգ իշ եա ... մաեա միւգթէտիր տիրլեր։

Շիմտիյէ գատար օլտուղու կիպի, Պէյօղլու վէ Գալաթա վէ Իսթանպ ... վէ ճիվար շէհիր վէ քեօյլերտէ էպնիեէ սիկուրթաեա թուրթաճագ տըր։

Ֆիեաթ վէ սայիրէ հագգընտա մալիւմաթ ալմագ իսթէեէնլէրին, Գալաթա ... Գօմիսիօն խանը քէօշէպաշընտա տէմիր քէօրրիւեէ նազըր օլան օտաեա միւրա ... ճաաթ իլէմէլէրի։

Մէզքիւր Գումբանեալարըն ահէնթօսու
ՁՕՀՆ ԲՍՈՒԼ
վէ ումուր ու մէսալիհինէ մէմուրու
ԳԱՌՆԻԿ Ց. ՍԵՐՈԲԵԱՆ

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՓՈՐՏԱԼԱՐՕ

Բարիս, Ֆ նոյ.

Ֆրանսըզ ֆօնտօսու 3%	85-62½
» » 5%	117-32½
Էհամը Ումումիկ աչըլաը	14-60
» » գաբանտը	14-65
1865 Իսթիգրազը	91-
1869 »	80-
1873 »	85-
Ռումէլի չըմէնտը. Թահվիլա.	54-75
Օսմանլը Պանգասը	728-75
Գրէտի Լիոնէ	380-
Ռուս ֆօնտօսու 5% (1877	93-
Ռուսիանըն Շարք իսթիգրազը	63-¾
Իթալիա ֆօնտօսու	89-15
Մըսըր իսթիգ. պիրլէշմիշ	375-
Իսբանիա խարիճի իսթիգրազը	27-¼
Գամպիօ Լօնտրա իւզէրինէ	25-25

Բարիս, (Պուլվար) 5 նոյ.

Ֆրանսըզ ֆօնտօսու 3%	117-41¼
Էհամը Ումումիկ	14-70

Լօնտրա 5 նոյ.

Ինկիլիզ գօնսոլիտ	100-
Էհամը Ումումիկ աչըլաը	14-½
» » գաբանտը	14-⅝
1865 Իսթիգրազը	17-¾
1869 »	16-¼
1871 »	72-¾
1872 (Պօնտիս Թրէզօր)	27-¾
1873 »	15-¾
Տէվլէթի Ալիէնին 1877 իսթիգրազը	86-¼
Օսմանլը Պանգասը	17-⅞
Ռուսիա իսթիգրազը 1873	90-½
Մըսըր իսթիգրազը պիրլէշմիշ	72-½
» իմթիեազը (չըմէնտը.)	93-
Տաիրա սանիեէ	70-¾
Մըսըրըն Բօչիտ իսթիգրազը	94-½
1877 Մարճարիսթան էհամը	102-½
Գամպիօ Բարիզ	—

Վիէննա, 5 նոյ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիա	118-70
Ռումէլի տէմիր եօլ թահվիլաթը	25-

ԳԱԼԱԹԱ ՓՈՐՏԱԼԱՐՕ

Էհ. Ումմ. հոկտ. 23 ազչմ. գբ.	15-27
» » հոկտ. 26 պահ. աչ	15-28
» » Լէն եիւքսէք	15-35
» » Լէն աչաղը	15-24
» » Սաաթ 5 տէ	15-24
1863 Իսթիգ. (Մուքօն) 6% ֆ.	95-
1865 » » 6% ֆ.	85-
1869 » (Բինար) 6% ֆ.	80-
1872 » (Պօն տիւ Թրէզօր	26-½
1873 » (Բինար) 6% ֆ.	77-
Ռումէլի չըմէնտըֆէր	52-
Բաքար ղուրուշ	24-
Հէվալէսիզ »	27-½
Ալգէ ֆայիզի %	8-

ԱԳՈՒՕՆԼԱՐ ՖԻԵԱԹԸ

Գրէտի ժէնէրալ 6%	6-35
Սօսիէթէ ժէն 6%	5- 3
Իսթանպօլ Պանգասը	11-20
Սօսիէթէ Օթօման	4- 5
Թրամվայ 5%	3-85
Լավրիօմ (մատէն)	156-

ԱԳԶԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱԶԱՏԸ

Օսմանլը վիրասը 100 ղրշտան	Ղ. ֆ.
Ինկիլիզ վիրասը	109-14
Ֆրանսըզ ալթունու	87-11
Բոլ	89-25
Գրիմիթ ալթունու	51- 5
Պէեազ մէճիտիյէ	107-16
Մէքսիք	203-
Պէշլիք	207-
Ալթըլըգ	124-½
Պազըր	865-
Գարպօն գայիմէսի գաբիք	865-

ԳԱՑՄԷՆԻՆ ԲԻԱԶԱՏԸ

Լէն եիւքսէք	945-
Լէն աչաղը	945-
Սաաթ 5 տէ	945-

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ